

3.2

Avaluació i acreditació de resultats

Anàlisi

Com a política pública, la cooperació al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya dedica un espai important a l'avaluació, en les seves diferents dimensions. En l'àmbit del projecte i del programa, avaluem per verificar la bona gestió de les actuacions, les dificultats trobades i, si és possible, els resultats obtinguts. En l'àmbit més estratègic, l'avaluació d'instruments, modalitats, estratègies-país... permet conèixer el funcionament real de les opcions de la programació, diagnosticar-ne els problemes i avantatges, i adoptar els canvis necessaris per a la millora contínua.

En un nivell d'anàlisi encara més alt, les avaluacions dels plans directors quadrienals ens acosten a un examen de la pròpia política pública, i poden permetre –més enllà de la valoració dels diferents aspectes i innovacions de la planificació– establir elements de comparació amb altres polítiques (com ara l'anàlisi cost-benefici, o la teoria del canvi), tot fent de la cooperació al desenvolupament una política pública més homològica i normalitzada, dins el capteniment de la Generalitat de Catalunya i del seu Govern.

En general, l'avaluació és sempre un element important dins les activitats de cooperació al desenvolupament, a tots els països. Des de l'inici de l'establiment del sistema d'ajut oficial al desenvolupament (AOD), basat en la canalització de recursos de països més desenvolupats a d'altres amb més necessitats, ha calgut verificar que aquests recursos "arribaven", que es feien servir de manera adequada, i que generaven impactes positius.

En contextos –com el català– de gran diversitat d'actors, l'avaluació permet també el control de les execucions, i constitueix un llenguatge comú que situa en un mateix pla –el del seguiment de l'execució i el dels resultats– els diferents agents que prenen part en cada actuació. La innovació contínua, pròpia de les cooperacions amb menys volum d'AOD, i les discontinuïtats en prioritats i instruments de treball, fan aquesta avaluació més necessària, alhora que més complexa.

La cooperació catalana es va dotar d'un molt bon full de ruta per a la funció d'avaluació, amb l'elaboració i adopció de les Directrius d'avaluació de la cooperació al desenvolupament. Tanmateix, estem encara lluny d'haver consolidat una cultura i una praxi avaluatives adequades.

Reptes

Internacionalment, l'agenda de l'eficàcia de la cooperació al desenvolupament remarca especialment la necessitat d'incorporar les evidències i els aprenentatges que s'extreuen de la pràctica als exercicis de planificació estratègica. L'avaluació s'entén així com un procés de generació d'aprenentatges i de retiment de comptes, útil per a la presa de decisions i que retroalimenta la planificació. Per això es fa necessari vincular la gestió del coneixement a la planificació, el seguiment i l'avaluació, i evitar que esdevinguin exercicis desconnectats de la realitat. Tenir en compte i aplicar aquesta agenda de l'eficàcia ens ha de portar, doncs, a una funció d'avaluació enfortida, transversal, de dimensió corporativa. També a dissenyar polítiques i instruments més valuables.

D'altra banda, els ODS marquen un nou marc per a la mesura dels impactes i l'acreditació de resultats. No n'hi ha prou amb avaluar projectes: per presentar els resultats de les pròpies actuacions dins la matriu global dels ODS, caldrà establir alguna mesura d'impacte en els indicadors de seguiment, que presentarà necessàriament el país soci. Això és un escenari nou, de gran complexitat, i en formació: no està encara clar com es resoldrà aquesta "rendició de comptes global", que implicarà que els Estats reportin no només el que fan els executius centrals, sinó el conjunt del país, de la seva administració i dels seus agents socials. Tampoc sabem exactament com es triaran els indicadors que permetin vincular adequadament les dimensions domèstica i exterior de cada ODS. Tanmateix, ja estem constatant que en aquests moments hi ha una certa competició –dins de l'àmbit de la cooperació al desenvolupament– per desplegar actuacions i línies de treball que demostrin impactes dins la nova Agenda, i que per tant siguin més susceptibles de rebre finançaments addicionals, i de ser presentades com a "bona pràctica", i replicades.

3.2

Avaluació i acreditació de resultats

En una lògica més interna i independent d'aquests contextos, cal plantejar-se també com avaluar millor algunes de les formes de treball pròpies de la cooperació catalana, moltes de les quals s'han consolidat amb el Pla director vigent, i que haurien de continuar en el futur. Estem pensant en l'acompanyament de processos, la integració d'actuacions pròpies de diferents línies estratègiques –ajut humanitari, desenvolupament, educació per al desenvolupament– en un mateix projecte, l'empoderament o la incidència. Formes de treball que no admeten lectures massa quantitativistes, però que han de ser objecte també d'una anàlisi, amb relació als seus impactes, que permeti fórmules de millora i innovació basades en l'evidència i en la pràctica.

Atès que l'Enfocament de Gènere i Basat en Drets Humans (EGiBDH) s'ha aplicat en el darrer cicle de planificació, sobretot com a requisit/criteri de valoració en les convocatòries de subvencions, modalitat a través de la qual es destina la gran part de l'AOD de l'ACCD, caldrà prestar atenció i identificar les millors tècniques d'investigació per tal d'avaluar-ne el seu impacte i socialitzar els seus resultats.

Preguntes

- Quina és la millor estratègia a dia d'avui per abordar l'Agenda 2030 des d'una perspectiva de retiment de comptes?
- Com abordar la creació d'una autèntica cultura de l'avaluació, dins l'ACCD i de la resta d'unitats del nostre sistema (ONGDs, universitats, ens locals...)
- Quines metodologies concretes d'avaluació —quantitatives i qualitatives— encaixen millor en la política pública de cooperació? Com caldria abordar l'avaluació en els projectes i programes d'EpD?
- Com s'ha d'avaluar una cooperació transformadora que pretén, fonamentalment, enfortir capacitats i promoure l'apoderament a favor de la igualtat de gènere i l'exercici dels drets humans?
- Quin ús cal donar a les avaluacions externes, obligatòries per als programes concertats de l'ACCD? Quina difusió cal donar a les avaluacions, dins el marc d'una política de transparència?

VISIÓ2030

Procés participatiu
La contribució catalana
al desenvolupament global

---

web: participa.gencat.cat